

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2017. július 11.)

Belgium 2017. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Belgium 2017. évi stabilitási programját

(2017/C 261/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2016. november 16-án elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2017. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2017. március 9–10-én jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján 2016. november 16-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Belgiumot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerülne sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Az ajánlást az Európai Tanács 2017. március 9–10-én jóváhagyta. A Tanács 2017. március 21-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást (a továbbiakban: az euroövezetre vonatkozó ajánlás) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 92., 2017.3.24., 1. o.

- (2) Mivel Belgium pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Belgiumnak gondoskodnia kell arról, hogy teljeskörűen és megfelelő időben végrehajtsa az euroövezetre vonatkozó ajánlást, melyet az alábbi 1–2. ajánlás tükröz.
- (3) A Belgiumra vonatkozó 2017. évi országjelentést 2017. február 22-én tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2016. július 12-én elfogadott országspecifikus ajánlások és az előző években elfogadott országspecifikus ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Belgium által elért eredményeket.
- (4) Belgium 2017. április 28-án benyújtotta 2017. évi nemzeti reformprogramját és 2017. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (5) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok hatékonyságát és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést.
- (6) Belgium jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. A 2017. évi stabilitási programja szerint a kormány az államháztartási egyenleget fokozatosan, a 2016-ban a GDP 2,6 %-át kitevő hiányról 2020-ra a GDP - 0,1 %-ára tervezi javítani. A középtávú költségvetési célt, azaz a strukturális értelemben kiegyensúlyozott költségvetési pozíciót 2019-re tervezik elérni. Ugyanakkor az újraszámított strukturális egyenleg⁽²⁾ 2019-re továbbra is a GDP 0,3 %-ának megfelelő hiányt mutat. Míután 2014-ben a GDP csaknem 107 %-ának megfelelő értéken tetőzött, majd 2015-re és 2016-ra a GDP mintegy 106 %-ára csökkent, a GDP-arányos államadósság a 2017. évi stabilitási program szerint 2020-ra várhatóan 99 %-ra csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Ugyanakkor 2018-tól kezdődően a hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nincsenek kidolgozva, ami a Bizottság 2017. tavaszi – változatlan politikát feltételező – előrejelzése szerint hozzájárul a strukturális egyenleg 2018-ra előre jelzett romlásához.
- (7) A Bizottság 2017. május 22-én az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki, mivel Belgium 2016-ban nem közelített kellő mértékben az adósságsökkentési referenciaértéknek való megfeleléshez. Az összes releváns tényező vizsgálata nyomán a jelentés megállapította, hogy az adósságkritériumnak való megfelelés jelenleg teljesítettnek tekinthető. Ugyanakkor 2017-ben további költségvetési intézkedéseket kell hozni a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályának való, 2016 és 2017 tekintetében egyaránt érvényesülő átfogó megfelelés biztosítása érdekében.
- (8) A 2017. évi stabilitási program szerint 2016-ban és 2017-ben a menekültek rendkívüli beáramlása és a biztonsági intézkedések jelentős költségvetési hatással jártak, és a program megfelelő adatokkal igazolja e költségvetési többletterhek mértékét és jellegét. A Bizottság szerint a 2016-ban figyelembe vehető többletkiadások a menekültek rendkívüli beáramlásával kapcsolatban a GDP 0,08 %-át, a biztonsági intézkedésekkel összefüggésben pedig a GDP 0,05 %-át tették ki. A biztonsági intézkedéseknek a 2017-ben a 2016-os évhez képest jelentkező többlethatása a jelenlegi becslések szerint a GDP 0,01 %-át teszi ki. Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezések lehetőséget adnak e többletkiadások figyelembevételére, mivel a menekültek beáramlása és a terrorfenyegetettség súlyossága kivételes helyzetet jelentenek, ezek jelentős hatással vannak a belga államháztartásra, és a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való átmeneti eltérés engedélyezése nem veszélyeztetné a pénzügyi fenntarthatóságot. Ennek megfelelően, a menekültekkel és a biztonsági intézkedésekkel kapcsolatos többletkiadások figyelembevétele érdekében, a középtávú költségvetési cél eléréséhez 2016-ban szükséges kiigazítás mértékét csökkentette a Bizottság. 2017-et illetően a figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végső értékelésre a belga hatóságok által megadott tényadatok alapján, 2018 tavaszán kerül majd sor.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ A Bizottság által a közös módszertannak megfelelően újraszámított, egyszeri és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg.

- (9) A Tanács 2016. július 12-i ajánlása szerint Belgiumnak 2017-ben a GDP legalább 0,6 %-ának megfelelő éves költségvetési kiigazítást kell végrehajtania a középtávú költségvetési cél elérése érdekében. A Bizottság 2017. évi tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy Belgium 2017-ben némileg el fog térni ettől a követelménytől. Ugyanakkor 2016 és 2017 tekintetében (együttesen nézve) továbbra is fennáll a középtávú költségvetési célhoz vezető, ajánlott korrekciós pályától való jelentős eltérés kockázata. Ez a következtetés akkor sem változna, ha a menekültek rendkívüli beáramlása és a biztonsági intézkedések költségvetési hatása kivonásra kerülne az előírt kiigazítás mértékéből.
- (10) Költségvetési helyzetét és különösen adósságállományának szintjét figyelembe véve Belgiumnak 2018-ban további kiigazítást kell végrehajtania középtávú költségvetési célja, a strukturális értelemben kiegyensúlyozott költségvetési pozíció elérése érdekében. A Stabilitási és Növekedési Paktum keretében közösen elfogadott kiigazítási mátrix alapján ez a kiigazítás a nettó elsődleges államháztartási kiadások⁽¹⁾ legfeljebb 1,6 %-os nominális növekedését jelenti 2018-ban. Ez a GDP legalább 0,6 %-át kitevő éves strukturális kiigazításnak felel meg. Változatlan politikát feltételezve fennáll annak a veszélye, hogy az ország 2018-ban jelentősen el fog térni az előírt kiigazítástól. Az előrejelzés szerint Belgium várhatóan 2017-ben és 2018-ban sem fog megfelelni az átmeneti adósságszabálynak. A Tanács összességében úgy véli, hogy 2017-től kezdődően további intézkedésekre lesz szükség a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek való megfelelés érdekében. Mindazonáltal az 1466/97/EK rendeletben foglaltak szerint a költségvetési tervek és a költségvetés alakulásának értékelése során a konjunkturális körülmények figyelembevételével kell megvizsgálni a tagállamok költségvetési egyenlegét. Amint azt a 2017. évi európai szemeszterről szóló, az országspecifikus ajánlásokat kísérő bizottsági közlemény is nyomatékosítja, a 2018-as költségvetés-terv-javaslat, majd azt követően a 2018-as költségvetési eredmények értékelése során megfelelően figyelembe kell venni azt a célt, amely egy olyan költségvetési irányvonal megvalósítására vonatkozik, amely hozzájárul mind a folyamatban lévő gazdaságélénkülés megerősítéséhez, mind pedig a belga államháztartás fenntarthatóságának biztosításához. Ebben az összefüggésben a Tanács nyugtázza, hogy a Bizottság az 1466/97/EK rendeletben foglaltaknak megfelelő átfogó értékelést kíván végezni, különös tekintettel Belgium konjunkturális helyzetére.
- (11) A költségvetés hatékony koordinációja alapvető fontosságú egy olyan szövetségi berendezkedésű tagállamban, mint Belgium, ahol a kiadásokkal kapcsolatos döntések jelentős részét szubnacionális kormányzatok hatáskörébe utalták. A belső koordináció javítására és a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződés (a „költségvetési paktum”) átültetésére irányuló kísérlet keretében a szövetségi, a regionális és a települési kormányzatok 2013-ban együttműködési megállapodást kötöttek azzal a céllal, hogy összevont és önálló többéves költségvetési pályákat jelöljenek ki, amelyek nyomon követését a Pénzügyi Államtanácsra bízták. E folyamat keretében azonban nem sikerült hivatalos megállapodásra jutni a költségvetési pályákra vonatkozóan, és nem sikerült a Pénzügyi Államtanács nyomonkövetési hatáskörét garantáló megfelelő biztosítékokat sem kidolgozni. Ily módon a kiigazítási erőfeszítések megosztása tekintetében hiányzó koordináció alássa az ország egészére vonatkozóan a 2017. évi stabilitási programban meghatározott, a középtávú cél felé mutató pálya megvalósíthatóságát.
- (12) A hosszú távú növekedést ösztönző hatása ellenére a közberuházások mértéke európai összehasonlításban rendkívül alacsony, különösen a közkiadások teljes összegéhez viszonyítva. Nem csupán arról van szó, hogy alacsony a közszektorbeli tőkeállomány, hanem a közszektorhoz tartozó infrastruktúra is leromlott. Mivel a költségvetési mozgástér a kormányzat valamennyi szintjén rendkívül szűk, a beruházásokhoz szükséges források biztosítása a közkiadások egészére kiterjedő szerkezetátalakítás függvénye, amelyet a közszolgáltatások és közpolitikák hatékonyságának javításán, továbbá bizonyos kiadási tételek gyors növekedésének megakadályozásán keresztül kell megvalósítani.
- (13) Belgium jelentős előrelépést tett bérmegállapítási rendszerének reformja terén. A béralkut szabályozó 1996-os törvény felülvizsgálatának célja azon eredmények megőrzése, amelyeket a bérmegállapítási rendszer modernizálása terén a közelmúltban tett erőfeszítések nyomán a költség-versenyképesség javulása formájában sikerült elérni. A konzervatívabb alapforgatókönyvek és a bérnorma kiszámításába beépített előzetes kiigazítások révén a megreformált keret jelentős előrelépést jelent Belgiumnak az euroövezeten belüli legfontosabb kereskedelmi partnereihez viszonyított költség-versenyképessége javítása terén. A reform ezenkívül nagyobb garanciát nyújt arra vonatkozólag, hogy a kormányynak a nem bérjellegű munkaerőköltségek csökkentésére irányuló intézkedései érdemben segítsék a költség-versenyképességet, egyúttal megnöveli a kormány abban betöltött szerepét, hogy megelőzze a túlzott infláció hatására kibontakozó, a költség-versenyképességre nézve káros tendenciákat. A kollektív tárgyalásokra vonatkozó keret a bér- és termelékenységi tendenciáknak, továbbá a versenyképesség egyéb költség- és nem költségalapú tényezőinek a Központi Gazdasági Tanácsban képviselt szociális partnerek általi szoros figyelemmel kíséréséről rendelkezik. Tekintettel arra, hogy a bérek alakulása továbbra is számos ágazatban az infláció függvénye, egyúttal figyelembe véve a Belgium és a szomszédos országai közötti összehasonlításban egyre szélesedő inflációs különbséget, a fajlagos munkaköltség változásait továbbra is szoros figyelemmel kell kísérni az európai szemeszter keretében.

⁽¹⁾ A nettó államháztartási kiadás a teljes államháztartási kiadás, a következők kivételével: kamatkidadások, az uniós programokra fordított azon kiadások, amelyeket teljes mértékben ellentételeznek az uniós alapokból származó bevételek, valamint az álláskeresői ellátásokra fordított kiadások nem diszkrecionális változásai. A hazai finanszírozású bruttó állóeszköz-felhalmozás négyéves időszakra van szétterítve. A törvényben előírt diszkrecionális bevételi intézkedéseket, illetve bevétel-növelést figyelembe veszik. A bevételi és a kiadási oldalon végrehajtott egyszerű intézkedéseket nettósítják.

- (14) Némi előrelépés tapasztalható a munkaerőpiac működése terén. A magasabb nyugdíjkorhatár és az előrehozott nyugdíjba vonulás további korlátozásai a munkában maradásra vagy a munkába való visszatérésre ösztönzik az idősebb embereket. Az adók fokozatos csökkentése hozzájárult a foglalkoztatási ráta növeléséhez. Jelentős volt a munkahelyteremtés, amelyet a gazdasági növekedés és a javuló költség-versenyképesség hajtott. A munkahelyteremtésben a munkát terhelő adók csökkentése és a bérek visszafogása is tükröződik, melyek révén javult a belga vállalkozások költség-versenyképessége. Mindazonáltal jó néhány strukturális hiányosság továbbra is fennáll. A munkanélküliségből vagy inaktivitásból a foglalkoztatásba való átmenet mutatói alacsonyak, és a teljes foglalkoztatási rátát továbbra is lerontja egyes meghatározott csoportok gyenge teljesítménye. Ezen csoportok közé tartoznak az alacsony képzettségűek, a fiatalok, az idősebb munkavállalók és a migráns háttérrel rendelkezők, azaz az Uniót kívül született munkavállalók és a második generációs bevándorlók is. A migráns háttérrel rendelkező személyek foglalkoztatási mutatói – a további egyéni jellemzőknek megfelelő kiigazítással együtt is – a legrosszabbak közé tartoznak az Európai Unióban. Az Uniót kívül született személyek esetében a foglalkoztatási különbség a legmagasabb az Unióban: a 20–64 év közötti korcsoportban foglalkoztatási rátájuk 2016-ban 49,1 %-volt, szemben a belgiumi születésű személyek 70,2 %-os rátájával, és a mutató értéke még alacsonyabb (39,1 %) volt az Uniót kívül született nők esetében. Az Uniót kívül született lakosok esetében a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya 50,7 % volt 2015-ben, míg a belga születésű személyek esetében 17 %. Az egyes népességcsoportok közötti számottevő foglalkoztatási különbségek továbbra is a munkaerő krónikus kihasználatlanságát eredményezik. Jóllehet megvalósítás alatt vannak a foglalkoztatást ösztönző programok racionalizálására és testre szabására irányuló regionális szintű reformok, a szakpolitikai döntések költséghatékonyágát rendszeres időközönként ellenőrizni kell. A célcsoportokra irányuló szakpolitikai intézkedéseknek lehetnek előre nem látható és kiszorító hatásai is. A célzott szakpolitikai intézkedések hatékonyságának további kulcsfontosságú feltétele, hogy a különböző politikai szintek között és az adott szinteken belül működjön a koordináció és a kommunikáció. Az alacsonyabb bérek után fizetendő közterhek – ideértve a társadalombiztosítási járulékokat is – és a szociális ellátásoknak a munkaerőpiacra való belépéssel egyidejűleg történő megvonása vagy a munkaidő növelése inaktivitáshoz vagy szegénységi csapda kialakulásához vezethet.
- (15) Az oktatás és képzés területén sikerült némi előrelépést elérni az egyenlőség, a kulcskompetenciák és az oktatás minőségének javítására irányuló reformok terén. Annak ellenére azonban, hogy nemzetközi összehasonlításban a 15 éves diákok átlagos teljesítménye jó, a legjobbban teljesítők aránya csökkent, míg a gyengén teljesítők aránya nőtt. Ezen túlmenően a társadalmi-gazdasági háttérhez kapcsolódó oktatási egyenlőtlenségek mértéke meghaladja az Unió és az OECD átlagértékeit. A migráns háttér alapján mutatkozó teljesítménybeli eltérés szintén jelentős, és a második generáció – a társadalmi-gazdasági háttérrel is figyelembe véve – csak alig valamivel teljesít jobban, mint az első. Az oktatási egyenlőtlenségek kezelése tehát az oktatási rendszeren túlmutató átfogó szakpolitikai intézkedéseket tesz szükségessé. A tanulólétszám erőteljes növekedése, különösen a migráns háttérrel rendelkező tanulók vonatkozásában (akiknek az aránya a 2012-ben mért 15,1 %-ról 2015-re 17,7 %-ra nőtt) még tovább fogja súlyosbítani az oktatási egyenlőség kérdését. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy Belgiumban hiány mutatkozik tanárokból, ráadásul a tanárok nem mindig kapnak megfelelő felkészítést és támogatást ahhoz, hogy meg tudjanak birkózni az egyre heterogénebb tanulóközösséggel okozta nehézségekkel. Ennek legfőbb okai abban keresendők, hogy nehéz a legalkalmasabb diákokat és jelentkezőket a tanári pálya felé vonzani, magas a pályát elhagyó kezdő tanárok aránya, továbbá a tanárok egy része tanítási feladatokra nem áll rendelkezésre. Emellett jelenleg Belgiumban a tanári alapképzés hossza 3 év, amely viszonylag rövidnek tekinthető. Az oktatási és képzési reformok kulcsfontosságúak az alacsony képzettségű fiatalok munkaerőpiaci részvételének javítása és a tudásintenzív gazdaságba való átmenet támogatása szempontjából.
- (16) A versenyképesség nem költségalapú dimenziója terén továbbra is javulásra van szükség. E tekintetben alapvető fontosságú a fokozottabb termelékenységjavulás és a tudásalapú tőkébe való nagyobb volumenű beruházás, amelynek elsősorban a digitális technológiák elsajátítására kell irányulnia. Bár az állami kutatási rendszer magas színvonalú, ahhoz, hogy jobb legyen az innovációs teljesítmény, fokozni kell a tudásáramlást a kevésbé termelékeny ágazatokban. A szövetségi szintű szervezetek mindegyike elismeri ennek szükségességét, és az elmúlt években különböző stratégiákat és intézkedéseket dolgoztak ki az innováció előmozdítása érdekében. Mindazonáltal az ilyen jellegű előrelépés érdekében további intézkedésekre lenne szükség az innováció keretfeltételeinek javítása terén. Úgy tűnik továbbá, hogy a hatékonyság és az eredményesség tekintetében lenne mit javítani a kutatásra és innovációra fordított közfinanszírozású belgiumi támogatások terén, különösen ami az esetleges kiszorítási hatásokat és általában a rendszer további egyszerűsítését illeti.
- (17) Korlátozott előrelépés történt a kiskereskedelmi vállalkozások működésére és létrehozására vonatkozó korlátozások megszüntetése terén. A kiskereskedelmi egységek létrehozásával kapcsolatos hatásköröknek a regionális szintre történő áthelyezésével járó, hatodik állami reform nyomán új regionális szintű törvényeket hoztak, amelyekkel egyszerűsödött az engedélyezés adminisztratív eljárása. Ugyanakkor bizonyos rendelkezések meglehetősen tág keretek között értelmezhetők, ami miatt felmerül a piacra lépés indokolatlan akadályozásának kockázata. A fogyasztói árak továbbra is magasabbak, mint a környező országokban, és a különbség meghaladja a magasabb munkaerőköltségekkel magyarázható mértéket. Ezen kérdések kezelése átfogó stratégiát tenne szükségessé, amely biztosíthatná, hogy a fogyasztók élvezhessék a verseny piac és az alacsonyabb árak előnyeit.

- (18) Belgiumban a hálózatos iparágak és egyes szellemi szabadfoglalkozások szigorú szabályozása korlátozza a versenyt, különösen az ingatlanügynökök, az építészek és a könyvelők esetében. Az építészek esetében az akadályok – egyéb követelmények mellett – a részesedési és társasági formára vonatkozó korlátozásokat jelentenek egyéb követelmények mellett; a számviteli tevékenységet végzők esetében az összeférhetlenségi szabályok kizárják bármely egyéb gazdasági tevékenység egyidejű folytatását; az ingatlanügynökök esetében pedig korlátozva van a szakmai hozzáférés, továbbá a részesedésre és a szavazati jogokra vonatkozó korlátozások érvényesülnek. Ezen akadályok leépítése fokozhatná a versenyt, így több vállalkozás lépne be a piacra, aminek előnyeit a fogyasztók az alacsonyabb árak révén élvezhetnék. A Bizottság 2017 januárjában egy javaslatcsomagot terjesztett elő a szolgáltatási piacokon fennálló akadályok kezelésére. Ez a csomag különböző, Belgiumnak címzett ajánlásokat tartalmaz az említett kihívások kezelésére.
- (19) A beruházások elmaradása különösen súlyosan érezteti hatását a közlekedési hálózatoknál. Egyre nagyobb problémát jelent a csúcsidőbeli forgalmi torlódás, ami kevésbé vonzóvá teszi az országot a külföldi befektetők számára, és jelentős gazdasági és környezeti költségekkel jár. Belgium ezenkívül súlyos légszennyezési problémákkal küzd, és várhatóan nem lesz képes teljesíteni az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére vonatkozó 2020-as célját, amelynek értelmében a 2005. évihez képest 15 %-kal csökkentené a kibocsátást. Mindazonáltal – a meglévő rugalmassági rendelkezések igénybevételével – nagy valószínűséggel teljesíteni tudja majd az uniós éghajlat-politikai jogszabályok szerinti kötelezettségvállalásait. A legsürgetőbb feladat az alapvető vasúti és közúti infrastruktúra felfejlesztése, és a fő gazdasági központok közötti hiányzó kapcsolatok megteremtése. Ugyanakkor fontos kezelni a csúcsidőbeli torlódást a tömegközlekedési szolgáltatások javítása, a forgalomirányítás optimalizálása és a piac torzulásainak, valamint a káros adóügyi ösztönzőknek, így például a vállalati autók kedvező kezelésének a megszüntetése révén. Egy másik kihívás a belföldi villamosenergia-termelés megfelelőisége és általánosságban az energiaellátás biztonsága. A több nukleáris létesítményben is bekövetkező előre nem tervezett üzemszünetek aggályokat vetettek fel a villamosenergia-kereslet és -kínálat közötti egyensúly biztosításának módját illetően, ugyanakkor a nukleáris létesítmények fokozatos leszerelésére vonatkozó, ismétlődően módosuló ütemterv változatlanul olyan környezetet teremt, amely nem kedvez a hosszú távú beruházási döntéseknek. Noha a rövid távú ellátási kockázatok mérséklődtek, elsősorban a stratégiai tartalék növelésének köszönhetően, és némi előrelépés történt az összeköttetések bővítése terén, a hosszabb távú beruházási szükségletek még mindig számottevőek. Az összeköttetések további bővítése mellett intelligens energiahálózatokra van szükség a keresletoldali szabályozás kialakítása érdekében. Az energiaágazatbeli projektek jelentős átfutási ideje és az elkövetkező évtizedben a helyettesítő kapacitás iránti megnövekedett igény miatt gyors intézkedésre van szükség, különösen egy olyan alkalmas jogi keret formájában, amely elősegíti a rugalmas kapacitások kiépítését is (azaz a termelés, a tárolás és a keresletoldali szabályozás terén).
- (20) Belgium tett némi előrelépést az adórendszer megreformálása terén, főként az adóknak a munkáról más adóalapokra történő áthelyezésével, ami fokozatosan csökkentette a munka adóékét. A munkát terhelő adókat – ideértve a társadalombiztosítási járulékokat is – több lépésben csökkentik 2016 és 2020 között. Kezdenek testet ölteni a megvalósítás alatt lévő adóreform hatásai. Ettől függetlenül az adórendszer továbbra is összetett, amelyben az egyedi mentességek, levonások és csökkentett adókulcsok erodálják az adóalapokat. Ezek némelyike bevételkieséssel, gazdasági torzulásokkal és számottevő adminisztratív teherrel jár. Az adórendszer átalakítása nem tűnik költségvetési szempontból semlegesnek, mivel a munkát terhelő adók csökkentését csak részben ellentételezték más adók – többek között fogyasztási adók – emelésével. Az adórendszer kialakítása terén továbbra is jelentős javulás lenne elérhető az adóalapok további szélesítésével, ami alacsonyabb adókulcsokat tenne lehetővé, és kevesebb lenne a torzulás. Jelentős potenciál rejlik a „zöld” adóreformban, ami többek között a vállalati autók és üzemanyagkártyák jelenlegi kedvező adóügyi megítélésére vezethető vissza. A jelenlegi szabályozás akadályozza a további előrelépést a forgalmi torlódások, a légszennyezés és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kezelése terén. A kormány kilátásba helyezte a vállalati autók adóztatási rendszerének megváltoztatását, de ez a reform valószínűleg csak korlátozott környezeti előnyökkel járna.
- (21) A 2017. évi európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Belgium gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt közzétette a 2017. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2017. évi stabilitási programot és a 2017. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Belgiumnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak a programoknak Belgium fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (22) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a 2017. évi stabilitási programot, és arról alkotott véleményét⁽¹⁾ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Belgium 2017-ben és 2018-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

1. A Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágának követelményeivel összhangban 2018-ban hajtson végre jelentős költségvetési kiigazítást, figyelembe véve, hogy erősíteni kell a folyamatban lévő gazdaságélénkülést és biztosítani kell Belgium államháztartásának fenntarthatóságát. A rendkívüli bevételeket – például a vagyonelemek értékesítéséből származó bevételeket – használja fel az államháztartás adósságának csökkentésére. Jusson megállapodásra a költségvetési célok kormányzati szintek közötti megosztásának számon kérhető rendszeréről, és biztosítsa a független költségvetési monitoringot. Szüntesse meg a torzító hatású adókiadásokat. Az infrastrukturális beruházásokhoz, így többek között a közlekedési infrastruktúrához szükséges források előteremtése érdekében javítson a közkiadások összetételén.
2. Biztosítsa a leginkább hátrányos helyzetű csoportok, köztük a migráns háttérrel rendelkező személyek egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz, szakképzéshez és a munkaerőpiachoz.
3. Mozdítsa elő a tudásalapú tőkébe való befektetést, különösen a digitális technológiák átvételét ösztönző intézkedésekkel és az innováció terjesztésével. Fokozza a versenyt a szakmai szolgáltatások piacán és a kiskereskedelemben, javítsa a piaci mechanizmusok működését a hálózatos iparágakban.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 11-én.

a Tanács részéről

az elnök

T. TÖNISTE
